

nesměly ani rozhodovati o otázce, zda usnesením tím byly porušeny předpisy § 3 odst. (1) a (2) vyr. ř., a bylo jim naopak rozhodovati o otázce té, a to z úřadu, jakmile došlo podle § 50 vyr. ř. k rozhodování o potvrzení vyrovnání. Nejde tedy o věc rozsouzenou, jak se stěžovatelé mylně domnívají a nebyl nepřipustným rekurs věřitele proti usnesení prvního soudu, jímž bylo potvrzeno vyrovnání. Nenabídli-li vyrovnací dlužníci v žádosti o zahájení vyrovnacího řízení věřitelům, jejichž pohledávky nepožívají přednostního práva, nejnížší zákonnou kvotu, nebylo důvodu k postupu podle § 84 c. ř. s., jak vytýkají stěžovatelé, neboť nešlo o odstranění formální vady a vyrovnací soud byl by musil naopak, kdyby byl ihned seznal tuto vadu, zamítnouti návrh na zahájení vyrovnacího řízení podle § 3 odst. (2) vyr. ř. Neučinil-li tak, bylo k nedostatku tomu přihlížeti, jak již řečeno, z moci úřadu při rozhodování o potvrzení vyrovnání (§ 50 vyr. ř.). Pokud se věci samé týče, vyhovuje napadené usnesení úplně zákonu a stavu věci a kryje se také se zásadami, které vyslovil nejvyšší soud v obdobných případech, zejména v rozhodnutích čís. 3036 a 8022 sb. n. s. Jest proto stěžovatele odkázati s jejich výtkami na výstižné důvody napadeného usnesení. K vůli úplnosti podotýká se jen ještě toto: Nabídli-li vyrovnací dlužníci společnou kvotu 37% svým věřitelům, a to i těm, jichž byli solidárními dlužníky, nevyhověli velcímu předpisu § 3 odst. (2) a § 18 vyr. ř., podle něhož měl každý z nich nabídnouti svým věřitelům aspoň 37%ní kvotu. Návrhem dlužníků byl soud vázán, jen o něm mohl rozhodnouti a nemohl by proto ani vyrovnací dlužníci Ludmile K-ové uložit, by věřitelům zaplatila 37%ní kvotu — jak navrhuje dovolací rekurs, ana dlužnice návrh takový vůbec neučinila u vyrovnacího soudu. Právem proto odepřel rekursní soud schváliti vyrovnání z důvodu § 50 odst. (1) vyr. ř. a to, pokud jde o oba vyrovnací dlužníky, poněvadž žádný z nich nenabídl svým věřitelům nejnížší zákonnou kvotu a lhůta podle § 56 čís. 1 vyr. ř. již uplynula u obou dlužníků.

Čís. 9834.

Zadržovací právo přísluší nejen pro náklady na věc, naimě pro náklady její opravy, nýbrž i pro náklady vzniklé nabytím věci.

Výkon zadržovacího práva byl odvrácen složením peněz do soudní úschovy, stalo-li se tak k zaplacení pohledávky, pro niž bylo vykonáno zadržovací právo.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1930, Rv I 948/29).

Žalobce domáhal se na žalovaném vydání motocyklu. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal právem, že žalovaný jest povinen vydati žalobci motocykl a certifikát na motocykl proti tomu, že žalobce zaplatí žalovanému 5.000 Kč. O d v o l a c í s o u d nevyhověl odvolání ani té ani oné strany.

Nejvyšší soud k dovolání žalobce uznal právem, že žalovaný jest povinen vrátiti a vydati žalobci motocykl a certifikát na motocykl.

Důvody:

Žalovaný byl a jest ochoten vrátiti žalobci motorové kolo i s certifikátem, ale jenom proti vrácení 5.000 Kč, zaplacených žalobci na smlouvenou kupní cenu a 782 Kč, zaplacených na opravu kola, při čemž svoluje, aby si žalobce náhradou za opotřebení kola odpočetl 750 Kč, takže by mu vyplatil jen 5.032 Kč. Žalobce čelil takto uplatněnému zadržovacímu nároku tím, že již před podáním žaloby složil plných 5.782 Kč do soudního uschování, a to až do rozhodnutí sporů o vrácení motocyklu a o náhradu za bezdůvodné užívání, zadržování a případné poškození kola. Prvý soud uznal, že žalovaný nemá právo zadržovati kolo pro pohledávku 782 Kč za opravu kola, poukázav k tomu, že výkon zadržovacího práva pro tuto pohledávku byl podle § 471 druhý odstavec obč. zák. odvrácen složením peněz na soudě, ale učinil vydání kola závislým na vrácení kupní ceny 5.000 Kč. Odvolací soud potvrdil rozhodnutí procesního soudu z jeho důvodů. V uznání zadržovacího práva pro pohledávku 5.000 Kč a v neuznání téhož práva pro pohledávku 782 Kč jest zřejmý rozpor, neboť obě částky byly stejně a za stejných podmínek složeny žalobcem do soudního uschování, a jest-li složení jedné částky dostatečnou jistotou podle § 471 druhý odstavec obč. zák., překážející výkonu zadržovacího práva, musí jí býti i složení částky druhé. Rozpor zaviněn byl mylným názorem, že pro 5.000 Kč, zaplacených na kupní cenu, nemá žalovaný zadržovacího práva podle § 471 obč. zák., že toto právo jest omezeno na škodu způsobenou zadržovanou věcí a náklad učiněný na zadržovanou věc nebo na její zachování. Zákon přiznává v § 471 obč. zák. zadržovací právo pro nároky na náhradu nákladů učiněných pro zadržovanou věc («für die Sache gemachten Aufwandes»), a zahrnuje v tomto úmyslně voleném rčení, jakž plyne z materiálů k třetí dílčí novele, nejen náklady na věc, tedy zvláště náklady její opravy, nýbrž i náklady vzniklé nabytím věci. Jako příklad praví se ve zprávě komise panské sněmovny pro justiční věci, že, je-li neplatná smlouva o zápůjčku a o zástavu, má býti přípustné zadržovati si přijatou zástavu až do vrácení sumy vyplacené zápůjčkou. Stejně přísluší žalovanému zadržovací právo k motorovému kolu po nárok na vrácení 5.000 Kč, které zaplatil jako kupní cenu. Zkoumati třeba jen, zda složením této sumy do soudní úschovy byl výkon zadržovacího práva odvrácen. K otázce té jest přisvědčiti. Žalobce složil do soudní úschovy 5.782 Kč k zaplacení nároku žalovaného na náhradu kupní ceny a útrat opravy, jak budou zjištěny ve sporu o jejich výši. Tím uznal právní důvod nároku žalovaného, popřel jen jeho výši. Na druhé straně uznává i žalovaný žalobcův nárok na náhradu škody způsobené žalobci opotřebením kola, že pak žalobci přísluší nárok na náhradu způsobené škody opožděným vrácením kola, nemůže býti sporné. Sporná jest i tu jen výše nároku a bude museti býti zjištěna sporem, jež bude moci zahájiti ta

i ona strana. Poněvadž žalobce složil 5.782 Kč na soudě za účelem zaplacení pohledávky žalovaného, jak bude tímto sporem zjištěna, a soudní uschování peněz hodí se k zajištění peněžité pohledávky (§ 1425 obč. zák.), jest nárok žalovaného dostatečně zajištěn ve smyslu druhého odstavce § 471 obč. zák., a pominulo zadržovací právo žalovaného. Vinkulace vkladního spořitelního listu, na nějž jsou složeny peníze uloženy, toho obsahu, že vklad nesmí býti vyplacen bez svolení soudu, jest pouhým důsledkem vzetí vkladu do soudní úschovy a neubírá nic poskytnuté jistotě. Spíše mohla by se žalovaná strana dovolávat výroku okresního soudu, že vinkulace bude zrušena na návrh vkladatele, žalobce, ač složením peněz do soudní úschovy za určité označeným účelem a vyrozuměním žalovaného pozbyl žalobce práva nakládati s nimi podle své vůle, avšak ani tento pochybený výrok nezbavil složení peněz účinku vysloveného v § 471 druhý odstavec obč. zák., neboť nebyl učiněn po návrhu žalobce, naopak příčí se jeho návrhu, by peníze zůstaly na soudě uloženy až do rozhodnutí sporů o výši vzájemných nároků.

Čís. 9835.

Přístup k dluhu nevyžaduje písemnou formu.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1930, Rv I 1492/29.)

Žalobkyně domáhala se na žalované zaplacení dluhu, opírajíc se o výslovný slib žalované, že žalobkyni zaplatí dluh třetí osoby. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

V bezvýhradném slibu žalované žalobkyni, že sama zaplatí celý dluh K-ův, jest spatřovati její přístup jako spoludlužnice k tomuto dluhu podle §§ 1347 a 1406 druhý odstavec obč. zák., nikoliv pouhé rukojemství. Žalovaná nepřevzala závazek jako rukojmí s výhradou, že jej zaplatí, kdyby jej nezaplatil K., nýbrž bez jakéhokoliv obmezení a bez výhrady jako spoludlužnice rukou společnou a nerozdílnou s K-em. Zákon v § 1344 obč. zák. odlišuje převzetí dluhu vedle dosavadního dlužníka, t. zv. kumulativní převzetí dluhu od rukojemství. Jen pro rukojemství se vyžaduje podle výslovného předpisu druhého odstavce § 1346 obč. zák. písemná forma, a to i v tom případě, jde-li o závazek rukojmího a plátce podle § 1357 obč. zák. (srovnej motivy ke III. dílčí novele, stránka 270 a 417), nikoliv však pro přístup k dluhu podle § 1347 a § 1406 druhý odstavec obč. zák., jenž nemá akcesorní povahy, pro nějž platí jiná ustanovení než pro rukojemství, zejména také předpis § 883 obč. zák., podle něhož lze smlouvu učiniti ústně nebo písemně. Dovolávané rozhodnutí čís. 2307 sb. n. s. se na tento případ nehodí.